

Rozhodnutí lidového soudu v Nové Pace ze dne 22. 11. 1955, sp. zn. T 111/55

Číslo:

Právní věta:

Tím, že původní vlastník zemědělských pozemků, jež byly při hospodářsko-technické úpravě půdy přiděleny JZD, je osije nebo osází, dopouští se (pokud nejedná v sabotážním úmyslu) trestného činu ohrožení jednotného hospodářského plánu podle § 135 odst. 1 tr. zák. za předpokladu, že tím byl ztěžován provoz nebo rozvoj JZD. Jinak se jedná o přešupek v oboru pozemkových úprav podle § 36 tr. zák. spr. V takovém případě nejde o poškozování majetku lidového družstva (§ 245 odst. 2 tr. zák.).

Soud: Lidový soud v Nové Pace

Datum rozhodnutí: 22.11.1955

Spisová značka: T 111/55

Číslo rozhodnutí: 37

Číslo sešitu:

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla:

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Obviněný je drobným rolníkem, který v roce 1952 vstoupil do nově založeného JZD, kde měl dobrou pracovní morálku. Po roce však z JZD vystoupil. Na podzim roku 1954 byla v rámci upevněného JZD provedena hospodářsko-technická úprava půdy. Obviněný, ač byl k jednání také pozván, se nedostavil a jednání se nezúčastnil. Podle rozhodnutí zemědělské komise při MNV byla za účasti zástupců měřického úřadu v rámci HTUP pojata do sceleného honu JZD i část pozemků náležejících dosud obviněnému o výměře 40 arů. Náhradou za tyto pozemky byly obviněnému přiděleny pozemky jiné, svou bonitou o jednu třídu horší, zato však o 12 arů větší. Obviněný byl tímto opatřením nespokojen a podal proti tomu stížnost k ONV. Zároveň osil svůj původní pozemek začleněný do honů JZD zčásti žitem a zčásti jej osázel bramborami. Rozhodnutím příslušného orgánu rady ONV byla stížnost obviněného proti hospodářsko-technické úpravě jeho pozemků zamítnuta. Představenstvo JZD, řešíc zásah obviněného do družstevních honů, nakonec svolilo, aby si obviněný sklídl úrodu žita a brambor, které si na pozemku přiděleném JZD zasil resp. zasázel před tím, než o jeho stížnosti rozhodl příslušný orgán ONV, vyzvalo však obviněného, aby po této sklizni uvedený pozemek nadále sám pro sebe již neobdělával, nýbrž aby začal s prací na pozemku náhradně mu přiděleném. Přesto však a ačkoli bylo několikrát jednáno s obviněným v této věci na MNV a ačkoli byl opětovně přesvědčován o správnosti provedené hospodářsko-technické úpravy půdy a o nesprávnosti vlastního

svého postupu, zasil obviněný na podzim 1955 opět část svého bývalého pozemku začleněného do honů JZD pšenici a zbytek pozemku připravoval k dalšímu obdělání pro jaro příštího roku. Tímto jednáním obviněného byla narušena souvislost honu, na němž JZD plánovalo osev červeného jetele a tím byla současně narušena i krmivová základna JZD.

Lidový soud v Nové Pace uznal obviněného vinným trestným činem ohrožení jednotného hospodářského plánu podle § 135 odst. 1 tr. zák.

Z odůvodnění:

Pokud jde o otázku, jakého trestného činu se obviněný dopustil tím, že svévolně, ač věděl, že k tomu není oprávněn (což se dozvěděl zejména i z rozhodnutí ONV, jímž byla zamítnuta jeho stížnost proti hospodářsko-technické úpravě pozemků a z několika jednání a přesvědčovacích akcí na MNV), zasil pro sebe a obhospodařoval pozemek dříve mu náležející, který byl začleněn do honů JZD, uvážil soud, že úmysl obviněného směřoval k tomu, aby sám tohoto pozemku užíval a aby v jeho obdělávání zabránil JZD, nikoli však, aby poškodil majetek lidového družstva. V souzeném případě se proto nemůže jednat o poškozování majetku lidového družstva podle § 245 odst. 2 tr. zák., nehledíc k tomu, že ani po stránce objektivní tento trestný čin není dán, neboť JZD nebylo poškozeno na výnosu z předmětného pozemku, který neosilo (neosázelo). Na výnosu z pozemku, i když přísluší JZD, mohla škoda vzniknout teprve v budoucnosti, kdyby totiž obviněný sklídl z tohoto pozemku úrodu patřící JZD. V souzeném případě nastal však škodlivý následek jiného druhu, který nelze považovat za poškození majetku lidového družstva. Svým jednáním obviněný totiž provedl zásah do osevního plánu JZD, podle něhož - jak bylo zjištěno svědectvím předsedy JZD - měl být na pozemku patřivším dříve obviněnému a na dalších pozemcích JZD oset červený jetel. Jednáním obviněného byla tak přerušena souvislost honu, na němž byl plánován takovýto osev, čímž kromě jiných potíží, které tím vznikly při obhospodařování uvedeného honu, byla narušena krmivová základna JZD, na níž závisí rozvoj živočišné výroby. Obviněný vzhledem k svým osobním poměrům jako zkušený zemědělec a vzhledem k okolnostem v JZD mu známým mohl vědět, že svým jednáním může způsobit ztěžování provozu JZD, k němuž skutečně také naznačeným způsobem došlo. Dopustil se tedy trestného činu ohrožení jednotného hospodářského plánu podle § 135 odst. 1 tr. zák.

Kdyby byl obviněný bez takovýchto následků pouze rušil svým zásahem provedení technicko-hospodářské úpravy půdy ohledně pozemku, který mu dříve náležel, a který byl začleněn do honů JZD, šlo by pouze o přestupek v oboru pozemkových úprav podle § 36 tr. zák. spr. Jak však bylo zjištěno, nejednalo se o pouhý takový zásah bez následků pro provoz JZD.

Úmyslné přivodění stavu, jaký na provozu JZD způsobil obviněný, kdyby směřovalo k tomu, aby bylo ztěžováno provádění nebo plnění jednotného hospodářského plánu v některém úseku (na př. v úseku živočišné výroby), naplňovalo by ovšem skutkovou podstatu trestného činu sabotáže podle § 85 odst. 1 písm. a) tr. zák. U obviněného však na takový úmysl usuzovat nelze. Jde o drobného rolníka, tedy o přirozeného spojence dělnické třídy, který se po dobu jednoho roku v JZD po jeho založení dobře osvědčil a poctivě v něm pracoval. Jestliže později vystoupil, stalo se tak pod vlivem určitých nežádoucích poměrů v družstvu samém, obviněným nezaviněných. Po upevnění družstva obviněný do něho opět nevstoupil a samostatně nadále hospodařil. Jeho jednání lze vysvětlit ne jako jednání zaměřené k tomu, aby byla mařeno nebo ztěžováno provádění nebo plnění jednotného hospodářského plánu v celém některém jeho úseku, nýbrž spíše jako jednání vykonané pod vlivem předsudků z doby kapitalistického hospodářského a společenského řádu, z nedostatečného chápání významu kolektivní socialistické zemědělské velkovýroby, k níž směřuje upevňování a další rozvíjení JZD a jež někdy a dočasně vyžaduje i určité oběti se strany těch, jimž právě má sloužit nový způsob zemědělské výroby především.